

Bedenkingen en vragen bij de mogelijke nationalisering kernenergie-activiteiten

Nieuws dinsdag 19 mei 2026

De Belgische overheid en Engie verrasten velen op 30 april 2026 met een gemeenschappelijke verklaring over de gezamenlijk ondertekende intentieverklaring die een kader vastlegt over een mogelijke overname van alle nucleaire activiteiten van Engie en Electrabel in België. Hieronder vinden jullie de tekst van de verklaring. Vervolgens voorzien wij deze van analyse en commentaar.

Verklaring Belgische staat en Engie Groep

De Belgische Staat en Engie Groep starten exclusieve onderhandelingen over de overname door België van Engie's nucleaire activiteiten. De Belgische Staat ('BEGOV'), Engie SA ('Engie') en Electrabel NV/SA ('Electrabel') hebben vandaag de ondertekening aangekondigd van een intentieverklaring die het kader vastlegt voor exclusieve onderhandelingen over de mogelijke overname door de Belgische Staat van alle nucleaire activiteiten van Engie en Electrabel (de 'Transactie'). De beoogde Transactie omvat alle nucleaire activiteiten die momenteel eigendom zijn van en worden uitgebaat door Engie, Electrabel en hun dochterondernemingen, waaronder het volledige nucleaire park bestaande uit zeven reactoren, het betrokken personeel, alle nucleaire dochterbedrijven, alsook alle bijbehorende activa en passiva, inclusief de verplichtingen omtrent ontmanteling en stopzetting. Dit initiatief weerspiegelt de strategische beslissing van de Belgische regering om zelf nucleaire activa van het land te verwerven, in overeenstemming met haar ambitie om de uitbating van bestaande kernreactoren te verlengen en nieuwe nucleaire capaciteit in België te ontwikkelen. Daarmee neemt de Belgische regering de verantwoordelijkheid op zich voor de langetermijnenergievoorziening van het land, met als doel een financieel en economisch levensvatbare activiteit uit te bouwen die de bevoorradingszekerheid, klimaatdoelstellingen, industriële weerbaarheid en sociaaleconomische welvaart ondersteunt. Conform de intentieverklaring zal de Belgische Staat een volledige due diligence uitvoeren naar de nucleaire activiteiten. De partijen zullen te goeder trouw onderhandelen met als doel tegen 1 oktober 2026 Head of Terms te sluiten waarin de belangrijkste bepalingen en voorwaarden van de Transactie worden vastgelegd. De partijen geven aan dat de beoogde Transactie geen onredelijke // noch negatieve, noch positieve // impact mag hebben op de globale financiële situatie van Engie en Electrabel. In afwachting van de uitkomst van de onderhandelingen hebben de partijen passende voorlopige maatregelen afgesproken om de waarde en integriteit van de nucleaire activiteiten te waarborgen, waaronder de opschorting van lopende ontmantelings- en stopzettingswerken, om ervoor te zorgen dat alle opties voor de Belgische Staat

openblijven. Engie bevestigt haar engagement om de betrokken werknemers gedurende dit proces te begeleiden en te ondersteunen, door middel van een voortdurende dialoog met de personeelsvertegenwoordigers en het invoeren van passende ondersteuningsmaatregelen naargelang de voortgang van de gesprekken. De ondertekening van de intentieverklaring houdt geen definitieve verplichting in om de Transactie af te ronden. Haar uitvoering blijft onder meer afhankelijk van het onderhandelen over en ondertekenen van definitieve overeenkomsten en het verkrijgen van de vereiste regulatoire goedkeuringen en de nodige akkoorden van derde partijen.¶

Economisch interessant?

Deze gemeenschappelijke aankondiging zou een nieuw hoofdstuk kunnen inleiden inzake energiebeleid van de Belgische overheid alsook inzake de energiestrategie van Engie en Electrabel in België. Engie en Electrabel verklaren al langer dat ze hun nucleaire activiteiten zouden willen stopzetten, misschien wordt hierdoor het ideale kader voor hen verwezenlijkt. In België zetten zij volop in op hernieuwbare energieproductie, batterijparken en gascentrales. Dat wil zeggen dat zij in een dergelijk mogelijk hertekend marktmodel voldoende financiële opbrengsten zien, anders zouden zij dit niet overwegen. En hun mogelijke overweging om al hun nucleaire activiteiten (inclusief dochterondernemingen en betrokken fondsen voor de ontmanteling van nucleaire sites en berging van het nucleair afval) af te stoten, betekent evenzeer dat ze in het voortzetten hiervan een onvoldoende opbrengstenmodel zien, anders zouden ze ook dit niet overwegen.

Tijdens lopende onderhandelingen worden ontmantelingsactiviteiten stopgezet, zodat niets tegen een mogelijke levensduurverlenging van reactoren plaatsvindt. De hamvraag voor de Belgische overheid en de bevolking is natuurlijk hoeveel dit allemaal zou kunnen kosten aan uiteindelijk de Belgische consumenten. Federaal minister van Energie Bihet verklaart in dit kader dat er zou kunnen betaald worden voor de 'netto waarde van de activa'. En natuurlijk is de overheid ook geïnteresseerd in bestaande sites van Electrabel waar mogelijk nieuwe nucleaire capaciteit kan gebouwd worden, zoals Small Modular Reactors.

De mening van ACOD Gazelco

ACOD Gazelco pleit er al zeer lang voor om voldoende productiecapaciteit in eigen Belgische handen te houden of te verkrijgen, zodat via een verstandige energiemix (niet enkel nucleaire, maar ook hernieuwbare en ondersteunende energieproductie) de eigen energiebevoorrading voldoende verzekerd kan worden tegen correcte prijzen voor alle consumenten.

Veel vragen blijven momenteel onbeantwoord in het kader van studies die nu zullen uitgevoerd worden in functie van een mogelijke nationalisering van nucleaire activiteiten in België. Tegen welke prijs kunnen reeds afgeschreven nucleaire centrales en bijhorende activiteiten overgenomen worden door de overheid? Wat gebeurt er met opgewekte stroom en in welke mate kan dit gunstig zijn voor alle Belgische consumenten? Kunnen alle vereiste veiligheidsvoorwaarden ingevuld worden? Is dit mogelijk hernieuwde beleid juridisch haalbaar? Welke rol zal EDF Luminus spelen in dit ganse verhaal aangezien zij momenteel ook gedeeltelijk eigenaar zijn van Belgische kernreactoren en zij niet aankondigen om uit nucleaire productiemiddelen te willen stappen? Het is nog maar een begin van de vele vragen.

Focus op personeel

ACOD Gazelco zal zich in een mogelijk nieuw scenario rond een toekomst van nucleaire productiesites concentreren op wat er met het betrokken personeel van Electrabel gebeurt. Natuurlijk zal ACOD Gazelco zoals steeds alle loon- en arbeidsvoorwaarden verdedigen van alle (personeels)leden die mogelijk in een niet te bepalen toekomst terecht zouden kunnen komen in een andere juridische entiteit dan dewelke waarin ze momenteel tewerkgesteld worden, namelijk Electrabel nv dat ressorteert onder het Paritair Comité 326 (Gas en Elektriciteit).

Heeft de mogelijk overnemende partij bijvoorbeeld een intentie om van hen (contractuele) ambtenaren te maken, hen zelf onder te brengen in een privé onderneming waarvan ze zelf (geheel of gedeeltelijk) eigenaar blijft of deze activiteit na overname opnieuw over te dragen aan een andere privé onderneming waarin het personeel ondergebracht wordt en die kan zorgen voor een verdere exploitatie (zoals bijvoorbeeld EDF Luminus)? Ongeveer 2000 rechtstreeks tewerkgestelde personeelsleden zouden hierdoor geïmpacteerd kunnen worden. Natuurlijk zal Gazelco alle mogelijke middelen en de nodige bereidheid tot onderhandelen inzetten om al hun rechten te vrijwaren, ook in een verdere toekomst. Alle betrokken partijen zullen bovendien steeds voldoende aandacht moeten besteden aan het behoud van de nodige inzet van voldoende werknemers die in alle veiligheid een verdere exploitatie kunnen waarborgen, want zonder hen is er nooit sprake hiervan!

Jan Van Wijngaerden